

FINANCE, INSURANCE AND STOCK EXCHANGES

Гаприндашвілі Б. В., голова циклової комісії спеціальних економічних дисциплін

*Відокремлений структурний підрозділ
«Оптико-механічний фаховий коледж
Київського національного університету
імені Тараса Шевченка»
м. Київ, Україна*

DOI: <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-018-6-26>

БАНКІВСЬКИЙ КРЕДИТ У ФІНАНСОВОМУ ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ЕНЕРГОЗБЕРЕЖЕННЯ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ

Зміни виробничого потенціалу країни на фоні політичних змін та світових тенденцій призводять до того, що економіка країни потребує стабільності та відновлення. Промисловість одна із галузей яка потребує багатомільйонних фінансових вливань через обмеженість власних коштів та їх джерел. Фінансування промислових підприємств здійснюється за рахунок бюджетних асигнувань, міжнародної допомоги, інвестиційних та власних коштів, коштів інституційних інвесторів. Проте їх розмір недостатній для забезпечення процесу відновлення і в основному спрямовується на здійснення поточних витрат, що нівелює їх ефект в загальній перспективі та недостатні для самофінансування.

Саме тому банківський кредит має стати найпріоритетнішим джерелом поповнення основного капіталу підприємств промислового сектору, в умовах нестачі власних коштів та для фінансування розвитку промислового виробництва, забезпечення енергозбереження та інвестиційної діяльності.

Проте банківський кредит в «чистому» вигляді може не впоратись з проблемою енергозбереження так як банківські

позичкові кошти підприємства звикли використовувати іншим способом. Промисловість є кредитомісткою галуззю та її існування не можливе без періодичного залучення кредитних ресурсів через тривалий період виробничого циклу та високої капіталомісткості. Саме тому банківський кредит має надаватись під заставу промислової нерухомості чи супроводжуватись наданням новітньої техніки чи обладнання для забезпечення процесів енергозбереження та як наслідок забезпечення конкурентоспроможності підприємств промисловості.

В даному напрямі працювали різні вчені, які внесли значний вклад у вирішення даної проблеми: Карташян О.В. [1], Лазепко І.М., Малахова О.Л., Жуков Є.Ф. [2], Мороз А.М. Проте проблема забезпечення енергоефективності за допомогою банківських кредитів залишається актуальною.

Кредит для підприємства по суті є інвестицією, яку інвестор має на меті вкласти у виробництво чи іншу сферу з метою отримання прибутку. Лише за умови прибутковості підприємства можливе повернення кредиту та нарахованих відсотків.

У 2020 році коли досить багато підприємств є збитковими, комерційні банки дуже обережно ставляться до видачі кредитів, тому що існує ризик неповернення кредиту та нарахованих відсотків по ньому. Банки намагаються ідентифікувати клієнта – підприємство в повному обсязі, отримати та проаналізувати якнайбільше інформації про його діяльність та фінансовий стан, визначити його платоспроможність, а тоді вже приймати рішення про надання чи не надання кредиту. Виконання кредитом ряду функцій дає можливість йому відігравати значну і багатогранну роль в економіці будь-якого підприємства [2, с. 7].

Надзвичайно важливою роллю кредиту є використання досягнень науково-технічного прогресу: технічному переоснащенні та реконструкції діючих підприємств чи у впровадженні прогресивних технологій на нових підприємствах. В свою чергу в цьому проявляється сфера дії контрольної функції кредиту, з одного боку, зменшується, бо в умовах комерційного розрахунку звужується коло питань, які на підприємства повинні

контролювати банки. А з іншого боку, на основі кредитів посилюється контроль за діяльністю промислових підприємств, бо коли він не буде вчасно повернутий, підприємства можуть стати неплатоспроможними і як наслідок призвести до банкрутства [3 с. 187].

Банківський кредит сприяє економії витрат на підприємстві, що досягається за рахунок:

- скорочення витрат з виготовлення, випуску, обліку і зберігання грошових знаків, бо значна частина готівки виявляється непотрібною;
- прискорення обігу грошових коштів, багаторазового використання вільних грошових коштів;
- скорочення резервних фондів. Роль кредиту в різних фазах циклу не однакова.

За умов достатньої економічної стабільності кредит виступає чинником зростання та способом переоснащення виробничих фондів. Перерозподіляючи величезну грошову і товарну масу, кредит живить підприємства ресурсами. Його негативний вплив може, однак, виявитися в умовах перевиробництва товарів. Особливо помітний такий вплив за умов інфляції. Нові кошти, що в надходять за допомогою кредиту в оборот, збільшують і без того надмірну масу грошей.

Сьогоднішня економічна ситуація ускладнює відносини між комерційними банками і підприємницькими структурами. Поодинці вони цю проблему не вирішать, потрібно спільними зусиллями шукати вихід з цього становища, йти назустріч один одному для того щоб віднайти баланс, можливо використати посередництво держави, як гаранта та поручителя.

Комерційні банки для розв'язання вище перелічених труднощів, можуть надавати свої кредити під нижчу процентну ставку та збільшити період кредитування. Підприємства, в свою чергу, повинні забезпечити беззбиткову діяльність і гарантувати повернення кредиту та нарахованих відсотків.

Література:

1. Карташян О.В. Роль кредиту в розвитку підприємницьких структур. *Регіональна економіка*. 2006. № 1. С. 165.
2. Жуков Є.Ф. Обґрунтування доцільності кредитування підприємств банківськими установами. *Економіка України*. 2007. № 2. С. 9.
3. Тюленева Ю.В., Гуменюк В.В. Сутність та функції кредитування. *Сучасні проблеми економіки та підприємництва*. 2011. Вип. 6. С. 185-189.